

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA ARVIOINTITOIMIKUNTAAN:				
TUTKINTO: Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto			AMMATTIOPISTO(T): Haapaveden ammattiopisto	
OSAAMISALA: Luontoalan osaamisala, luonto-ohjaaja				
Tutkinnon osan-/ osien nimi, jota ao- näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat koskevat: Kokouspvm: 11.5.2015				
	1.vuosi	2. vuosi	3. vuosi	Arvioija
Pakollinen tutkinnon osa • Kestävällä tavalla toimiminen 40 osp	T/O			O/YHD
Pakollinen tutkinnon osa • Luonnossa ohjaaminen 35		T/O		O/YHD
Valinnainen tutkinnon osa • Luontopalveluissa toimiminen 15 osp			T/O	O/YHD
• Maastossa ruokaileminen 15 osp			T/O	O/YHD
• Vaelluksen ohjaaminen 15 osp			T/O	O/YHD
• Hyvinvoinnin tuottaminen eläinten avulla			T/O	O/YHD
• Metsästys ja riistan käsittely 15 osp			T/O	O/YHD
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa, 5-15 osp • Vaellusratsastuspalvelut 15 osp			T/O	O/YHD
• Metsästys- ja kalastusmatkailupalvelut 15 osp			T/O	O/YHD
• Erä- ja luontomatkailupalvelut 15 osp			T/O	O/YHD
Kokouspvm:				

Ammattiopiston yhteystiedot: Haapaveden ammattiopisto

OPS-vastaavan yhteystiedot: Helena Viitasalo, helena.viitasalo@jedu.fi, 044 769 2477

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon luonto-ohjaajan osaamisalan **Kestävällä tavalla toimimisen 40 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka näytetään työssäoppimispaikassa. Lähtökohtana on ympäristön tilan selvittäminen ja valitun alueen hoitaminen. Opiskelija osoittaa selviytymisensä luonnossa ja rakennetussa ympäristössä erilaisia tilanteeseen soveltuvia varusteita, välineitä ja koneita käyttäen. Hän tekee havaintoja omista ja ympäristönsä toimintatavoista ja kulutuskäyttäytymisestä sekä määrittää ympäristönsä laatua ja tekee havaintojensa mukaisia muutosesityksiä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toimimalla eri tilanteissa kestäväällä tavalla. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näyttö:

- Opiskelija toimii hevosmatkailualan ympäristönhoidollisissa perustyötehtävissä kestävä kehityksen toimintaperiaatteiden mukaisesti.
- Opiskelija laatii pienimuotoisen selvityksen (kohteena voi olla vesi, ilma tai maaperä) työssäoppimispaikan ympäristön tilasta
- Opiskelija suorittaja osoittaa selviytymisensä luonnossa erilaisia varusteita, välineitä ja koneita käyttäen.
- Tekee havaintoja omista ja ympäristönsä toimintatavoista ja kulutuskäyttäytymisestä sekä määrittää ympäristön laatua
- Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Ympäristön tilan selvittäminen ja alueen hoitaminen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Näyttöympäristönä voi olla luonto-hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näyttö arvosanan päättää/päättävät:

- (x) Alan opettaja(t)
() Työelämän edustajat
(x) em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näyttö sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kestävän elämäntavan mallittaminen ja ympäristöä säästävien kulutusvalintojen suunnitteleminen ja toteuttaminen (kohteena hankinnat, sähkön, veden ja polttoaineen kulutus, kierrätys, jätejakeet ja jätteen määrä)	selvittää ryhmän kanssa valitun kohteen toimintatapoja ja valitsee kulutukseen liittyvän parantamiskohteen ja toteuttaa sen asiantuntijan ohjamaana tai yhdessä ryhmän kanssa.	selvittää valitun kohteen toimintatapoja, valitsee parantamiskohteen ja tekee esityksen kestäväksi elämäntavaksi sekä vastaa jonkin osa-alueen toteuttamisesta.	valitsee kohteen, selvittää toimintatapoja, vertaa tuloksia ja tekee muutosesityksen sekä toteuttaa sen.
Yhteisössä tai ryhmässä toimiminen	toimii työyhteisössä annettujen ohjeiden mukaisesti	arvioi oman työnsä tuloksia ja seuraa ajankäyttöä annettujen työohjeiden mukaisesti	toimii omaa työtään kehittäen työyhteisön tavoitteiden mukaisesti ja seuraa ajankäyttöä annettujen ohjeiden mukaan
	suhtautuu positiivisesti eri kulttuureihin	suhtautuu positiivisesti eri kulttuureihin ja arvostaa paikallista kulttuuria	suhtautuu positiivisesti eri kulttuureihin, arvostaa paikallista kulttuuria ja edistää yhteistyötä monikulttuurisessa ympäristössä
	ottaa huomioon työturvallisuuden luonto- ja ympäristöalalla sekä välttää riskejä työssään	vastaa toimintansa turvallisuudesta	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta
	käyttää työhön tarkoitettuja suojarusteita	käyttää asianmukaista suoja- ja vaatetusta ja työhön tarkoitettuja suojarusteita.	käyttää siistiä ja asianmukaista suojavaatetusta sekä työhön tarkoitettuja suoja- varusteita
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Lähiympäristön tilan selvittäminen ja alueen hoitaminen (kohteena vesi, ilma tai maaperä paikallisen ympäristön mukaan)	arvioi ohjattuna valitun lähiympäristön tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä ja ympäristöriskejä	Selvittää ryhmässä valittua lähiympäristön tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä ja ympäristöriskejä annettujen työohjeiden mukaisesti.	toimii ympäristön tilan ja ympäristöriskien selvittämisessä työohjeiden mukaisesti ja tekee esityksiä mahdollisista korjaavista toimenpiteistä.
	etsii ja tunnistaa ohjatusti valitun alueen tyypillisimpiä kasveja ja eläimiä, tekee havaintoja alueen monimuotoisuudesta	etsii ja tunnistaa valitulle alueelle tyypillisiä kasveja ja eläimiä, arvioi alueen monimuotoisuuden tilaa	etsii ja tunnistaa valitulle alueelle tyypillisiä kasveja ja eläimiä, arvioi alueen monimuotoisuuteen vaikuttavia tekijöitä.
	tekee ohjatusti luonnon ja rakennetun ympäristön hoitotoita.	tekee ryhmän mukana luonnon ja rakennetun ympäristön hoitotoita ohjeiden mukaisesti.	tekee luonnon ja rakennetun ympäristön hoitotoita suunnitelmia noudattaen.
	seuraa ohjattuna valitun alueen töiden kustannuksia ja töiden edistymistä	laatii ohjauksen jälkeen valitun alueen kustannusarvion ja seuraa suunnitelman toteutumista	laatii valitulle alueelle hoitosuunnitelman mukaisen kustannusarvion ja raportoi tuloksista
	toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.	noudattaa työmaakohtaisia lakeja ja määräyksiä ohjeiden mukaisesti	noudattaa työmaakohtaisia lakeja ja määräyksiä.
Luonnossa ja rakennetussa ympäristössä selviytyminen	Tulkitsee karttamerkintöjä ja käyttää ohjattuna paikantamisvälineitä	Kulkee luonnossa ja rakennetussa ympäristössä karttaa ja paikantamisvälineitä käyttäen	Kulkee luonnossa ja rakennetussa ympäristössä karttaa ja erilaisia paikantamisvälineitä käyttäen

Kulutuksen vähentäminen (materiaalin ja koneiden käyttöikä, uusiutuvat luonnon- varat, hankintojen tarpeellisuus ja uusiokäyttö	lajittelee ohjeiden mukaisesti kierrätettävää materiaalia	lajittelee kierrätettävän materiaalin ja arvioi kustannussäästöjä	lajittelee kierrätettävän materiaalin ja ohjaa kustannussäästöihin
	lajittelee ohjeiden mukaisesti kierrätettävää materiaalia	toimii positiivisella asenteella yhteistyötä edistäen ja valitsee kulutusta vähentäviä laitteita ja työmenetelmiä	toimii positiivisella asenteella yhteistyötä edistäen, tekee kulutusta vähentäviä valintoja ja lisää valintojensa energiatehokkuutta
	etsii ohjattuna kestäväan elämäntapaan kuuluvia asioita	löytää erilaisia kestäväan elämäntavan esimerkkejä	määrittää oma-aloitteisesti kestäväan elämäntavan ja toimii sen suuntaisesti
		seuraa kulutusvalintojen kustannusvaikutuksia ja tekee sovitun tarvikkeen kevennetyn elinkaarianalyysin	tekee johtopäätöksiä kulutusvalintojen kustannusvaikutuksista ja tekee sovitun tarvikkeen elinkaarianalyysin
Tiedon hallinnan menetelmien käyttäminen	käyttää ohjattuna tietoliikennettä, yleisimpiä tiedonkäsittelyohjelmia ja noudattaa verkoissa työskentelyyn annettuja ohjeita käyttää ohjattuna annettuja oppaita ja tiedostoja	käyttää tarvittavaa tietoliikennettä, yleisimpiä ohjelmia ja noudattaa verkoissa työskentelyyn annettuja ohjeita käyttää työssään tarvittavia oppaita ja tiedostoja	hyödyntää ja soveltaa tietoliikennettä, käyttää itsenäisesti eri ohjelmia ja noudattaa verkoissa työskentelyyn annettuja ohjeita etsii tarvittavaa tietoa oppaista ja tiedostoista ja soveltaa sitä työssään
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuotteen ja palvelun valitseminen niiden elinkaaren mukaisesti	valitsee ohjattuna tarvitsemiin tuotteita ja palveluita niiden elinkaaren mukaisesti	valitsee tuotteita ja palveluita niiden elinkaaren mukaisesti	edellisten lisäksi perustelee valintaansa niiden elinkaaren mukaisesti
Luonnonilmiöiden ja ekosysteemien seuraaminen	tunnistaa yleisimpiä luonnonilmiöitä ja ohjattuna seuraa valitun ekosysteemin kehittymistä	seuraa ohjeita saatuaan erilaisia luonnonilmiöitä ja seuraa valitun ekosysteemin kehittymistä	seuraa erilaisia luonnonilmiöitä ja ekosysteemien kehittymistä
Eläin- ja kasvilajien tunnistaminen	tunnistaa keskeisimmät kasvi- ja eläinlajit	tunnistaa alan töissä tarvittavia kasvi- ja eläinlajeja	tunnistaa alan töissä tarvittavia kasvi- ja eläinlajeja ja käyttää yleisimpiä opaslajeja
Perinnemaisemien ja kulttuuriympäristöjen tunnistaminen ja nimeäminen	löytää ohjattuna perinnemaisemien ja kulttuuriympäristöjen tunnistamisen periaatteita	löytää erilaisia perinnemaisemien ja kulttuuriympäristöjen tunnistamisen periaatteita ja käyttää tietoa kohteiden nimeämiseen ohjeiden mukaisesti	käyttää perinnemaisemien ja kulttuuriympäristöjen yleisiä tunnistamisen periaatteita kohteiden nimeämisessä
Karttamerkintöjen ja toimintaa ohjaavien suunnitelmien hyödyntäminen (turvallisuus-, kriisi-, työ-, hoito-, jätehuoltosuunnitelmat ja kestäväan kehityksen toimintaohjelma)	hyödyntää toiminnassaan ohjattuna tärkeimpiä karttamerkintöjä ja toimintaa ohjaavia suunnitelmia	hyödyntää tarvittavia karttoja ja suunnitelmia	löytää itsenäisesti tarvittavat kartat ja suunnitelmat ja hyödyntää niiden tietoja toiminnassaan
Alan toimintaa ohjaaviin lakeihin ja määräyksiin tutustuminen	tutustuu ohjattuna tärkeimpiin kohteen toimintaan vaikuttaviin lakeihin ja määräyksiin.	tutustuu tärkeimpiin lakeihin ja määräyksiin.	etsii itsenäisesti kohteen toimintaan liittyviä lakeja ja määräyksiä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii ryhmän mukana ja tekee ratkaisuesityksiä	toimii ryhmän jäsenenä ja tekee ratkaisuesityksiä	tukee ryhmänsä jäseniä ja arvioi eri ratkaisuvaihtoehtoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii yhteistyöhaluisesti ryhmän mukana ja saa onnistumisen kokemuksia	ottaa vastaan myönteiset ja kielteiset palautteet, huomioi toisten kokemukset ja ottaa mukaan erilaisia toimijoita	osallistuu aktiivisesti, löytää yhdessä toisten kanssa ratkaisuja ja löytää uusia yhteisiä toteuttamisideoita
Ammattietiikka	ei vahingoita toiminnallaan luontoa eikä tuota kärsimystä eläimille	perustaa toimintansa luonnon ja eläinten kunnioittamiseen	perustaa toimintansa esimerkilliseen luonnon ja eläinten kunnioittamiseen, eikä sulje silmiään vääryydeltä

	toimii työssään suvaitsevaisesti	kunnioittaa kanssaihminen (esim. työyhteisön ja naapuruston) arvoja ja oikeuksia	kunnioittaa kanssaihminen (esim. työyhteisön ja naapuruston) arvoja ja oikeuksia sekä pyrkii noudattamaan tasa-arvon ja tasa-puolisuuden periaatteita
Terveys, turvallisuus ja työkyky	huolehtii alkuohjauksen jälkeen fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitämisestä maastossa ja rakennetussa ympäristössä	huolehtii fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitämisestä maastossa ja rakennetussa ympäristössä	huolehtii omasta ja tarvittaessa auttaa toisia fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitämisessä maastossa ja rakennetussa ympäristössä
	noudattaa turvallisuussuunnitelmia, välttää tapaturmavaaroja ja käyttää EA1 tason ensiaputaitoja	noudattaa turvallisuussuunnitelmia, tunnistaa vaaratekijöitä välttää tapaturmavaaroja ja käyttää EA1 tason ensiaputaitoja	noudattaa turvallisuussuunnitelmia, ennakoii mahdollisen vaaran olemassaolon ja käyttää EA1 tason ensiaputaitoja
	käyttää koneiden, laitteiden ja työvälineiden mukaisia suojaimia.	käyttää tarvittavia suojaimia ja tarkastaa konekohtaiset suojavarustukset.	tarkistaa suojainten kunnon ennen työvaihetta ja tarvittaessa huoltaa tai uusii rikkoutuneet suojaimet.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan **Luonnossa ohjaamisen 35 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä alan yrityksen ohjelmopalveluissa palveluketjun eri vaiheissa sesongin ja työtilanteen mukaisesti (suunnittelu, valmistelu, toteuttaminen). Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Alan ohjelmopalvelun suunnittelu, valmistelu ja toteutus.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttöympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltuihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Luonto-ohjaamisen suunnittelu, valmistautuminen ja toteuttaminen	suunnittelee, valmistautuu ja tekee yhdessä ryhmän ja sen ohjaajan kanssa valitun kohteen työt	suunnittelee ja valmistautuu yhdessä ryhmän kanssa valitun kohteen työsuorituksen	suunnittelee ja valmistautuu yhdessä ryhmän kanssa valitun kohteen työsuorituksen
	toimii ryhmän mukana	ottaa vastuuta jonkin osa-alueen toteuttamisesta ja toimii yhteistyössä ryhmän ja/tai ryhmän ohjaajan kanssa	ottaa vastuuta jonkin osa-alueen itsenäisestä toteuttamisesta ja toimii yhteistyössä ryhmän ja/tai ryhmän ohjaajan kanssa
	noudattaa aikatauluja ja toimii ohjattuna työohjeiden mukaisesti	noudattaa aikatauluja ja annettuja ohjeita	noudattaa aikatauluja ja työohjeita sekä neuvottelee mahdollisista poikkeamista
	sopeutuu työyhteisöön.	arvioi oman työnsä tuloksia, seuraa ajankäyttöä ja kannattavuutta annettujen työohjeiden mukaisesti	toimii omaa työtään kehittämisen tavoitteiden mukaisesti sekä ajankäyttöä ja kannattavuutta annettujen ohjeiden mukaan seuraten.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Maasto-olosuhteissa ohjaaminen	toimii avustajana ja käyttää ohjatusti henkilökohtaisia asiakaspalvelukeinoja ryhmien kanssa maastossa	käyttää työryhmän jäsenenä henkilökohtaisia ja teknisiä asiakaspalvelukeinoja ryhmien kanssa maastossa	käyttää henkilökohtaisia ja teknisiä asiakaspalvelukeinoja maastossa, pienten ryhmien kanssa itsenäisesti ja vaativien ryhmien kanssa työryhmän jäsenenä
	toimii ohjattuna sosiaalisesti ja luontevasti eri kulttuureista tulevien tai muuten erilaisten asiakasryhmien kanssa	toimii sosiaalisesti ja luontevasti eri kulttuureista tulevien tai muuten erilaisten asiakasryhmien kanssa	toimii sosiaalisesti ja luontevasti ottaen huomioon erilaisten kulttuuritaustojen vaikutuksen
	selviytyy auttavasti myös toisella kotimaisella kielellä tai jollakin vieraalla kielellä oman alan yksinkertaisissa viestintätilanteissa	käyttää myös toista kotimaista kieltä tai jotain vierasta kieltä oman alan viestintätilanteissa	käyttää sujuvasti myös toista kotimaista kieltä tai jotain vierasta kieltä oman alan erilaisissa viestintätilanteissa
Tapahtumien järjestäminen	kertoo yleisesti paikallisesta luonnosta, kulttuurista ja perinteestä	kertoo paikallisesta ja alueellisesta luonnosta ja kulttuurista sekä perinteestä	esittää elävästi tietoa ja tarinoita paikallisesta ja alueellisesta luonnosta ja kulttuurista sekä perinteestä
	valmistelee ohjattuna tapahtumapaikkoja ja huolehtii jälkitöistä	valmistelee työryhmän jäsenenä tapahtumapaikkoja ja huolehtii jälkitöistä	valmistelee itsenäisesti tapahtumapaikkoja ja huolehtii jälkitöistä
	kokoaa ohjattuna koneet, välineet ja laitteet sekä tilanteen päätyttyä hoitaa ne huollettuna paikoilleen	kokoaa tavallisimmat koneet, välineet ja laitteet sekä tilanteen päätyttyä hoitaa ne huollettuna paikoilleen	kokoaa tavallisimmat koneet välineet ja laitteet sekä tilanteen päätyttyä hoitaa ne huollettuna paikoilleen
	osallistuu turvallisuus- ja ympäristöohjelmien laatimiseen	on mukana laatimassa osaa turvallisuus- ja ympäristöohjelmasta ja seuraa sovitun kohdan toteutumista	laatii järjestäjien kanssa turvallisuus- ja kestävän kehityksen toimintaohjelman / ympäristöohjelman ja seuraa sen noudattamista
Koneiden, laitteiden ja välineiden käyttäminen	valitsee ja käyttää ohjatusti erilaisia kuorma- ja kuljetusvälineitä	valitsee ja käyttää erilaisia kuorma- ja kuljetusvälineitä	valitsee ja käyttää itsenäisesti erilaisia kuorma- ja kuljetusvälineitä
	käyttää ohjattuna rakentamisessa tarvittavia koneita,	käyttää rakentamisessa tarvittavia koneita, laitteita ja	käyttää rakentamisessa tarvittavia koneita, laitteita ja

	laitteita ja välineitä turvallisesti ja ympäristö- vastuullisesti	välineitä turvallisesti ja ympäristövastuullisesti	välineitä itsenäisesti, turvallisesti ja ympäristö- vastuullisesti
	huolehtii ohjattuna päivittäisestä käyttökunnosta	huolehtii päivittäisestä käyttökunnosta	huolehtii itsenäisesti päivittäisestä käyttökunnosta
Tapahtumapaikalla toimiminen	tekee ohjatusti ympäristöä säästäviä ja yhteistyötä edistäviä ratkaisuesityksiä	tekee ympäristöä säästäviä ja yhteistyötä edistäviä ratkaisuesityksiä	tekee ympäristöä säästäviä ja yhteistyötä edistäviä ratkaisuesityksiä, joilla edistetään palvelutilanteen sujuvuutta ja mielikuvatavoitteiden toteutumista
	suunnittelee ohjattuna tehtäviään, on järjestelmällinen ja laskee ohjattuna kustannuksia	suunnittelee omia työtehtäviään annettujen ohjeiden mukaan ja kustannuksia seuraten	suunnittelee itsenäisesti ja aloitteellisesti omia työtehtäviään, arvioi oman toimintansa vaikutuksia kustannuksiin ja laskee kustannuksia
	avustaa annettujen asiakaslupausten ja asetettujen laatu- ja mielikuvatavoitteiden mukaisessa markkinoinnissa	toimii markkinoinnissa annettujen asiakaslupausten ja asetettujen laatu- ja mielikuvatavoitteiden mukaisesti	toimii aktiivisesti markkinointiviestinnän antamien lupauksen täyttämiseksi ja uusien asiakkuuksien vahvistamiseksi sekä arvioi toimintansa vaikutuksia
	käyttää erilaisia maasto-olosuhteisiin soveltuvia viestintä- ja asiakaspalvelutapoja sekä ohjaamisen teknisiä menetelmiä	käyttää erilaisia maasto-olosuhteisiin soveltuvia henkilökohtaisia viestintä- ja asiakaspalvelutapoja sekä hallitsee maastossa asiakaspalvelutapahtuman perustoiminnot	käyttää tilannekohtaisesti erilaisia maasto-olosuhteisiin soveltuvia henkilökohtaisia viestintä- ja asiakaspalvelutapoja sekä hallitsee maastossa asiakaspalvelutapahtuman perustoiminnot
Turvallinen ohjaaminen	tekee tarvittaessa hätäilmoituksen, hoitaa haavoja, vammoja, toimii omasta ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehtien ja asiakkaita neuvon, noudattaa EAll – ensiapuohjeita.	tekee tarvittaessa hätäilmoituksen ja ensiavun perustoimet, toimii omasta ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehtien ja asiakkaita neuvon, noudattaa EAll – ensiapuohjeita.	tekee tarvittaessa hätäilmoituksen, elvyttää ja antaa ensiavun ja suojaa apua tarvitsevan sekä toimii omasta ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehtien ja asiakkaita neuvon, noudattaa EAll – ensiapuohjeita
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Asiakassuhteen ylläpitäminen ohjaamisessa ja tapahtumien järjestämisessä	noudattaa henkilökohtaisen viestinnän ja ryhmässä toimimisen perussääntöjä	noudattaa henkilökohtaisen viestinnän ja ryhmänohjauksen perussääntöjä ja soveltaa niitä maasto-oloihin	noudattaa henkilökohtaisen viestinnän ja ryhmän johtamisen sekä ryhmä- dynamiikan perussääntö- ja ja arvioi niiden käyttömahdollisuuksia maasto-oloissa
	tunnistaa ohjattuna tilannekohtaisen mielikuvien syntymismekanismien ja asiakaspalveluketjun rakenteen	tunnistaa palveluun liittyvien mielikuvien syntymismekanismien ja palveluketjun rakenteen ja niiden merkityksen omaan toimintaan	tunnistaa palveluun liittyvien mielikuvien syntymismekanismien ja palveluketjun rakenteen niiden luomiseksi omassa toiminnassaan ja käyttää erilaisia keinoja
	ottaa tarvittaessa yhteyttä tärkeimpiin alan toimijoihin ja ottaa huomioon vieraiden kulttuurien erityispiirteitä	hyödyntää tarvittaessa alan toimijoiden osaamista ja ottaa huomioon vieraiden kulttuurien erityispiirteitä	hyödyntää alan toimijoiden osaamista tehtävät ja vastuutuntien ja ottaa huomioon vieraiden kulttuurien erityispiirteet
Teknisten apuvälineiden esitteleminen ja suositteluasiakkaalle	esittelee asiakkaalle ohjattuna turvallisuutta ja viihtyvyyttä lisääviä teknisiä apuvälineitä	esittelee teknisiä apuvälineitä asiakkaan turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi	suosittelee tilanteeseen soveltuvia teknisiä apuvälineitä asiakkaan turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi
Kustannusten muodostumisen seuraaminen	seuraa ohjattuna ohjelmajärjestelmien rakenteen muodostumista ja kustannusten syntymistä	seuraa ohjeet saatuaan ohjelmajärjestelmien rakenteen ja kustannusten muodostumista ja arvioi vaikutusmahdollisuuksiaan niihin	seuraa ohjelmajärjestelmien rakenteen ja kustannusten muodostumista ja arvioi vaikutusmahdollisuuksiaan niihin
Luonnon, kulttuurin ja perinteen hyödyntäminen	hyödyntää työssään alueen kulttuuria ja tärkeimpiä luonnonnähtävyyksiä sekä historiaa ja tärkeimpiä merkkihenkilöitä.	hyödyntää työssään alueen kulttuuria, historiaa ja kulttuuriympäristöä sekä kulttuurihistoriaa, perinteitä ja tärkeimpiä merkkihenkilöitä	perehtyy paikalliseen kulttuuriin ja historiaan sekä hyödyntää alueen tarinoita, luonnon- ja kulttuuriympäristöjä sekä historiaa.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja -ongelmanratkaisutaidot	osaa ohjattuna ratkoa maastossa esiin tulevia pulmatilanteita ja ilmoittaa ongelmista vastuuhenkilölle	osaa ratkoa maasto-olosuhteiden pulmatilanteita ja ilmoittaa oma-aloitteisesti esille tulleet ongelmat	ratkaisee itsenäisesti pulmatilanteita ja ongelmia maastossa, raportoi niistä ja tekee kehittämissuhteiksi
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii vaihtuvissa työryhmissä ja työympäristöissä sekä vuorovaikutustilanteissa ja osaa erilaisia henkilökohtaisia viestintäkeinoja	toimii joustavasti vaihtuvissa työryhmissä ja työympäristöissä sekä vuorovaikutustilanteissa ja käyttää erilaisia henkilökohtaisia viestintäkeinoja	toimii aktiivisesti koko työyhteisön toimintaa huomioiden ja käyttää vuorovaikutustilanteissa monipuolisesti henkilökohtaisia viestintäkeinoja
	toimii ryhmän mukana laaditun ohjelman mukaisesti	noudattaa laadittua ohjelmaa, neuvottelee muutoksista erilaisten asiakkaiden kanssa ja tekee esityksiä muutoksista	toimii laaditun ohjelman puitteissa joustavasti ja erilaisista kulttuureista peräisin olevien asiakkaiden mielipiteitä kunnioittaen
Ammattietiikka	ei vahingoita toiminnallaan luontoa eikä tuota kärsimystä eläimille	perustaa toimintansa luonnon ja eläinten kunnioittamiseen	perustaa toimintansa esimerkiksi luonnon ja eläinten kunnioittamiseen, eikä sulje silmiään vääryydeltä
	toimii rehellisesti ja vastuuntuntoisesti työssään tuottaessaan luontoalan palveluja	toimii avoimesti, rehellisesti ja vastuuntuntoisesti tuottaessaan luontoalan palveluja sekä ymmärtää vaihteluvälisyyden työssään	perustaa toimintansa avoimuuteen, rehellisyyteen, vastuuseen tuottaessaan luontoalan palveluja sekä ymmärtää vaihteluvälisyyden työssään
	toimii työssään suvaitsevaisesti	kunnioittaa kanssaihminen (esim. työyhteisön ja naapuruston) arvoja ja oikeuksia	kunnioittaa kanssaihminen (esim. työyhteisön ja naapuruston) arvoja ja oikeuksia sekä pyrkii noudattamaan tasa-arvon ja tasapuolisuuden periaatteita
	arvostaa ammattiaan maaseudun elinvoimaisuuden edistäjänä	toimii sitoutuneesti työssään ja arvostaa ammattiaan maaseudun elinvoimaisuuden edistäjänä	toimii sitoutuneesti työssään ja arvostaa ammattiaan maaseudun elinvoimaisuuden ja kulttuurin edistäjänä
	suhtautuu maaseutukulttuuriin myönteisesti	kokee maaseutukulttuurin positiivisena voimavarana	ottaa työssään huomioon maaseutukulttuurin edistämisen
Terveys, turvallisuus ja työkyky	huolehtii omasta ja työyhteisön jäsenten turvallisuudesta.	huolehtii omasta ja työyhteisön jäsenten turvallisuudesta huolehtien sekä ottaa huomioon olosuhteiden tuomat riskit.	huolehtii aktiivisesti omasta ja työyhteisön jäsenten turvallisuudesta sekä ottaa huomioon olosuhteiden tuomat riskit

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Luontopalveluissa toimiminen 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä:

Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä alan yrityksen, järjestön tai julkisen sektorin asiakaspalvelutilanteessa osallistumalla toteutukseen ja kertomalla asiakasryhmälle oman alueensa mahdollisuuksista ja palveluista. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.

Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Toimii avustajana erityisryhmälle toteutettavassa tilanteessa tai tapahtumassa.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö, julkinen sektori, tai järjestö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- (x) Alan opettaja(t)
- () Työelämän edustajat
- (x) em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Luonto-ohjaus- ja palvelutalanteiden suunnitteleminen ja toteuttaminen	laatii ohjattuna suunnitelman yrityksen toimintaan liittyvästä ohjelma ja virkistyspalvelun kokonaisuudesta ja toteuttaa sen ohjattuna	laatii alkuohjauksen jälkeen suunnitelman yrityksen toimintaan liittyvästä ohjelma- ja virkistyspalvelun kokonaisuudesta ja toteuttaa sen	laatii itsenäisesti suunnitelman yrityksen toimintaan liittyvästä ohjelma ja virkistyspalvelun kokonaisuudesta
	Avustaa paikallisissa toteutuksissa tuotannon eri vaiheissa.	Toimii osana työryhmää paikallisissa toteutuksissa tuotannon eri vaiheissa.	Toteuttaa itsenäisesti paikallisia ohjelma- ja virkistyspalveluita.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Luonto-ohjelmalveluiden toteuttaminen	kertoo ohjattuna paikallisten luonto-palveluiden tarjonnasta ja toteutustavoista	kertoo ohjausta saatuaan paikallisten luontopalveluiden tarjonnasta ja toteutustavoista	kertoo paikallisten luontopalveluiden tarjonnasta ja toteutustavoista
	avustaa ohjattuna palvelun toteutuksessa.	avustaa ohjausta saatuaan palvelun toteutuksessa	avustaa palvelun toteutuksessa
	noudattaa laadittua turvallisuussuunnitelmaa	noudattaa laadittua turvallisuussuunnitelmaa	noudattaa laadittua turvallisuussuunnitelmaa
Työvälineiden ja tekniikoiden käyttäminen	avustaa ohjattuna tilanteen mukaisten varusteiden ja välineiden käytössä	avustaa ohjausta saatuaan tilanteen mukaisten varusteiden ja välineiden käytössä	avustaa tilanteen mukaisten varusteiden ja välineiden käytössä
Ohjelmalvelutuotteiden kehittäminen	kehittää ohjattuna työryhmän kanssa ohjelmalvelutuotteita.	kehittää työryhmän kanssa ohjelmalvelutuotteita ja ratkaisuja sekä seuraa alan kehittymistä	kehittää ohjelmalvelutuotteita ja etsii omaleimaisia ja/tai innovatiivisia ratkaisuja liikeidean pohjaksi sekä seuraa alan kehittymistä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Alueen ohjelma-, virkistys- ja ulkoilumahdollisuuksien ja palveluiden sisällön kartoittaminen	selvittää oman alueensa ohjelmalveluiden sisältöjä, ulkoilu- ja virkistyspaikkoja ja reittitarjontaa	selvittää oman alueensa ohjelmalveluiden tarjonnan, sisällöt, vaatavuustason ja ulkoilu- ja virkistyspaikat ja reitit	selvittää oman alueensa ohjelmalveluiden tarjonnan, sisällöt ja vaatavuustason sekä ulkoilu- ja virkistyspaikat ja reitit sekä tunnistaa niihin liittyvät erityispiirteet
	hallitsee alan paikallisia tiedon hankinta ja osaamisen kehittämismenetelmiä	hallitsee valitun verkoston tiedon hankinta ja osaamisen kehittämismenetelmiä	hallitsee valitsemansa verkoston tiedon hankinta ja osaamisen kehittämismenetelmiä
Verkostoissa toimiminen	etsii ohjattuna työllistymismahdollisuuksia, on mukana yhteistyössä eri alojen kanssa ja on mukana verkostoissa erilaisten yritysten kanssa	etsii ohjauksen saatuaan työllistymismahdollisuuksia, toimii yhteistyössä eri alojen henkilöiden kanssa ja luo itselleen yhteyksiä erilaisiin yrityksiin.	etsii työllistymismahdollisuuksia ja yritystoiminnan aloittamisen mahdollisuuksia, toimii yhteistyössä eri alojen henkilöiden kanssa ja kehittää yhteisiä tuotteita erilaisten yritysten kanssa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja -ongelmanratkaisu	ottaa ohjeiden mukaisesti huomioon muiden alan toimijoiden palveluita ja mahdollisuuksia	selvittää ohjattuna muiden alan toimijoiden palveluita ja mahdollisuuksia ja neuvottelee vaihtoehdoista	selvittää muiden alan toimijoiden palveluja ja mahdollisuuksia ja edistää yhteistyön kehittymistä
Vuorovaikutus- ja yhteistyö	kuuntelee asiakasta ja ottaa huomioon saamansa viestit	kuuntelee asiakasta ja osaa toimia saamiensa viestien pohjalta	kuuntelee asiakasta aktiivisesti ja soveltaa omassa viestinnässään saamaansa palautetta

Ammattietiikka	viestii ohjauksen jälkeen asiakkaan etua ajatellen ja luontoarvoja kunnioittaen.	ottaa viestinnässään huomioon erilaisten asiakkaiden tarpeet ja toimii luontoarvoja kunnioittaen.	ottaa viestinnässään huomioon erilaisten asiakkaiden tarpeet ja toimii luontoarvoja kunnioittaen.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Maastossa ruokaileminen 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä asiakasryhmälle järjestettävässä maastoruokailutapahtumassa. Osallistumisen ehtona ovat hygieniapassia vastaavat taidot. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä.

Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Suunnittelee ja toteuttaa asiakasryhmälle maastoruokailutapahtuman.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Maastoruokailun järjestäminen	Isuunnittelee, valmistelee ja toteuttaa ohjattuna maastoruokailutapahtuman mielikuva- ja laatuavoitteiden mukaisesti	suunnittelee, valmistelee ja toteuttaa asiantuntijan kanssa maastoruokailutapahtumaa mielikuva- ja laatuavoitteiden mukaisesti	suunnittelee, valmistelee ja toteuttaa sitoutuneesti ja innostuneesti asiantuntijan kanssa maastoruokailutapahtumaa mielikuva- ja laatuavoitteet mukaisesti
	toimii ruoanvalmistus- ja tapahtumapaikkoja valmisteltaessa omavalvonnan ohjeiden mukaisesti	toimii ruoanvalmistus- ja tapahtumapaikkoja valmisteltaessa omavalvonnan ohjeiden mukaisesti	noudattaa itsenäisesti omavalvonnan ohjeita ruoanvalmistus ja tapahtumapaikkoja valmisteltaessa
	Toimii ryhmän mukana.	ottaa vastuuta jonkin osaalueen toteuttamisesta ja toimii yhteistyössä ryhmän ja/tai ryhmän ohjaajan kanssa	ottaa vastuuta jonkin osaalueen itsenäisestä toteuttamisesta ja toimii yhteistyössä ryhmän ja/tai ryhmän ohjaajan kanssa.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Maastoruokailupaikan valitseminen	Maastoruokailupaikan valitseminen	osallistuu maastoruokailupaikan valintaan ja tutustuu siihen etukäteen	osallistuu maastoruokailupaikan valintaan ja tutustuu siihen etukäteen ja tarvittaessa tekee muutosehdotuksia.
Toimiminen omavalvontasuunnitelman ja hygieniavaatimusten mukaisesti	huolehtii maasto-olosuhteissa henkilökohtaisesta hygieniastaan ja asianmukaisesta pukeutumisestaan ja käsittelee ohjattuna elintarvikkeita	huolehtii maasto-olosuhteissa oma aloitteisesti henkilökohtaisesta hygieniastaan ja asianmukaisesta pukeutumisestaan ja käsittelee elintarvikkeita ohjeiden mukaisesti	huolehtii maasto-olosuhteissa oma-aloitteisesti henkilökohtaisesta hygieniastaan ja asianmukaisesta pukeutumisestaan, käsittelee elintarvikkeita ohjeiden mukaisesti ja tuo esille mahdollisia ongelmia
	tekee ohjattuna omavalvonnan edellyttämiä mittaus- ja kirjaamistoimenpiteitä	tekee ohjattuna omavalvonnan edellyttämiä mittaus- ja kirjaamistoimenpiteitä	tekee omavalvonnan edellyttämät mittaus- ja kirjaamistoimenpiteet
	seuraa tuotteiden laatua aistinvaraisesti	seuraa tuotteiden laatua aistinvaraisesti	seuraa tuotteiden laatua aistinvaraisesti
Ruoan valmistaminen maastossa	valmistaa ja tarjoilee ohjattuna puolivalmisteista tai retkiruoista tehtyjä ateriakokonaisuuksia ja avustaa vaativampien ruokailukokonaisuuksien valmistuksessa ja tarjoilussa	tekee yksinkertaisia maastoruokia, valmistaa retkiruoista ateriakokonaisuuksia ja avustaa asiantuntijaa vaativampien ruokailukokonaisuuksien valmistuksessa ja tarjoilussa	tekee maastoruokia, valmistaa retkiruoista ateriakokonaisuuksia ja toimii asiantuntijaryhmässä jäsenenä vaativampien ruokailukokonaisuuksien valmistuksessa ja tarjoilussa
	valitsee ohjattuna maastoruokailuun sopivia raaka- ja valmistusaineita	valitsee ohjeiden mukaan maastoruokailuun sopivia raaka- ja valmistusaineita	valitsee maastoruokailuun sopivia raaka- ja valmistusaineita
	valitsee ohjattuna maastoruokailuun sopivia raaka- ja valmistusaineita	käyttää maastoon sopivia ruoanvalmistustapoja	käyttää ja soveltaa sopivia ruoanvalmistustapoja maastossa
	laskee ohjattuna työ- ja materiaalimenekit ja välttää tarpeetonta hävikkiä.	laskee työ- ja materiaalimenekit poikkeamiseen ja toimii aktiivisesti hävikin estämiseksi.	toteuttaa työn laskettujen menekkien mukaisesti ja käyttää raaka-aineita tehokkaasti
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Elintarvikelainsäädännön noudattaminen	noudattaa elintarvikelainsäädäntöä, henkilöhygienian perusasioita ja elintarvikkeiden	noudattaa elintarvikelainsäädäntöä, henkilöhygienian perusasioita ja elintarvikkeiden kuljetukseen ja	noudattaa elintarvikelainsäädäntöä, henkilöhygieniaa ja elintarvikkeiden kuljetuk-

	kuljetukseen ja säilyttämiseen liittyviä määräyksiä ja kysyy tarvittaessa neuvoa kokeneemmalta	säilyttämiseen liittyviä määräyksiä	seen ja säilyttämiseen liittyviä määräyksiä sekä seuraa lainsäädännön muutoksia
Omavalvontasuunnitelman noudattaminen	tuntee omavalvontasuunnitelman sisällön ja sen erilaisia raja-arvoja	tuntee omavalvontasuunnitelman sisällön ja sen erilaisia raja-arvoja	tuntee omavalvontasuunnitelman sisällön ja sen erilaisia raja-arvoja
Ruoan valmistuksen ja tarjoilun erikoispiirteiden huomioon ottaminen maastolosuhteissa	ottaa työssään huomioon perusasioita maastossa käyttökelpoisia raaka-aineita, niiden ominaisuuksia ja ruoanvalmistustapoja	ottaa työssään huomioon keskeisiä maastossa käyttökelpoisia raaka-aineita, niiden ominaisuuksia ja ruoanvalmistustapoja	ottaa työssään huomioon monipuolisesti maastossa käyttökelpoisia raaka-aineita, niiden ominaisuuksia ja ruoanvalmistustapoja
	ottaa huomioon joitakin visuaalisesti näyttäviä ruoan esille asetelutapoja, -tekniikoita ja apuvälineitä.	käyttää visuaalisesti näyttäviä ruoan esille asetelutapoja ja tekniikoita sekä apuvälineitä	käyttää monipuolisesti visuaalisesti näyttäviä ruoan esille asetelutapoja ja tekniikoita sekä apuvälineitä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmaratkaisu	selvittää ohjattuna erilaisia maastoruokailuun ja tarjoiluun liittyviä ongelmia ja toimii rakentavassa yhteistyössä erilaisten ihmisten kanssa sekä työryhmässä aktiivisena jäsenenä	selvittää erilaisia maastoruokailuun ja tarjoiluun liittyviä ongelmia ja toimii rakentavassa yhteistyössä erilaisten ihmisten kanssa sekä työryhmässä aktiivisena jäsenenä	selvittää erilaisia maastoruokailuun ja tarjoiluun liittyviä ongelmia ja toimii rakentavassa yhteistyössä erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmässä aktiivisena jäsenenä sekä edistää työryhmän toimintaa
Terveys, turvallisuus ja työkyky	asenoituu myönteisesti elintarvikkeiden hygieeniseen ja turvalliseen käsittelyyn ja välttää riskejä työssään	vastaa toimintansa hygieenisyydestä ja turvallisuudesta ja välttää riskejä työssään	kehittää toimintansa hygieeniasa ja turvallisuutta ja välttää riskejä työssään
	käyttää ohjattuna tarvittavia suojaimia ja työvälineitä ja sopivia työmenetelmiä	käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	käyttää itsenäisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä
	huolehtii työympäristön siisteydestä.	huolehtii työympäristön siisteydestä	huolehtii työympäristön siisteydestä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Vaelluksen ohjaaminen 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä osallistumalla vaelluksen suunnitteluun, valmisteluun, toteutukseen ja jälkitöihin yrityksessä tai muutoin mahdollisimman aidossa asiakaspalvelutilanteessa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä. Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Suunnittelee ja toteuttaa vähintään yön yli kestävästä vaelluksesta asiakasryhmälle.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Vaeltaminen ryhmän kanssa	avustaa ohjattuna yli vuorokauden kestävän vaelluksen suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jälkitöissä sekä turvallisuussuunnitelman laadinnassa ja toteutumisessa	avustaa annettujen ohjeiden mukaan yli vuorokauden kestävän vaelluksen suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa ja jälkitöissä sekä turvallisuussuunnitelman laadinnassa ja toteutumisessa	avustaa useita vuorokausia kestävän vaelluksen suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jälkitöissä sekä turvallisuussuunnitelman laadinnassa ja toteutumisessa
	huolehtii omasta fyysisestä ja henkisestä kunnosta	huolehtii omasta fyysisestä ja psyykkisestä kunnosta	huolehtii omasta fyysisestä ja psyykkisestä kunnosta ja auttaa tarvittaessa toisi
	toimii ohjatusti asetettujen laatu- ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatu- ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatu- ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti ja kehittää omaa toimintaansa.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Vaellusreitit valitseminen	osallistuu ohjattuna sopivan vaellusreitit valintaan asiakasryhmän taitotason mukaan	osallistuu sopivan vaellusreitit valintaan asiakasryhmän taitotason mukaan	osallistuu sopivan vaellusreitit valintaan asiakasryhmän taitotason mukaan sekä esittää vaihtoehtoisia reittejä
Välineiden hyödyntäminen	varustautuu itse ja auttaa ohjattuna asiakkaita vaelluksen valmisteluissa	varustautuu itse ja auttaa asiakkaita vaelluksen valmisteluissa	varustautuu itse ja ohjaa asiakkaita vaelluksen valmisteluissa
	käyttää avustettuna henkilökohtaisia ja ryhmän varusteita sekä seuraa niiden kuntoa	käyttää ohjeiden mukaan henkilökohtaisia ja ryhmän varusteita sekä seuraa niiden kuntoa	käyttää henkilökohtaisia ja ryhmän varusteita sekä seuraa niiden kuntoa
	käyttää välineitä ja tarvikkeita ohjattuna huolellisesti ja taloudellisesti	käyttää välineitä ja tarvikkeita huolellisesti ja taloudellisesti ohjeiden mukaan	käyttää välineitä ja tarvikkeita huolellisesti ja taloudellisesti ohjeiden mukaan
	käyttää avustettuna erilaisia suunnistus- ja paikantamisvälineitä	käyttää ohjeiden mukaan erilaisia suunnistus- ja paikantamisvälineitä	käyttää erilaisia suunnistus- ja paikantamisvälineitä
Ryhmän käyttäytymisen seuraaminen	seuraa ohjattuna asiakkaiden psyykkistä ja fyysistä kuntoa sekä tuo esille mahdollisia ongelmia	seuraa ohjeiden mukaan asiakkaiden psyykkistä ja fyysistä kuntoa sekä tuo esille mahdollisia ongelmia	seuraa itsenäisesti asiakkaiden psyykkistä ja fyysistä kuntoa sekä ennakoii mahdollisia ongelmia
	seuraa ohjattuna erilaisten olosuhteiden vaikutusta asiakasryhmän toimintaan ja avustaa reitin, yöpymispaikkojen jne. valinnassa ja toteutuksessa	osaa ohjeiden mukaan seurata erilaisten olosuhteiden vaikutusta asiakasryhmän toimintaan ja avustaa reitin, yöpymispaikkojen jne. valinnassa ja toteutuksessa	osaa seurata ja arvioida erilaisten olosuhteiden vaikutusta asiakasryhmän toimintaan ja avustaa reitin- yöpymispaikkojen jne. valinnassa ja toteutuksessa sekä tuoda esille mahdollisia ongelmia
	toimii mahdollisissa eksymis- ja pelastustilanteissa ohjeiden ja sovittujen toimintatapojen mukaisesti	toimii mahdollisissa eksymis- ja pelastuspalvelutilanteissa ohjeita saatuaan sovittujen toimintatapojen mukaisesti	toimii mahdollisissa eksymis- ja pelastuspalvelutilanteissa ohjeita saatuaan sovittujen toimintatapojen mukaisesti
Erätaitojen hyödyntäminen	hyödyntää vaelluksella erilaisia erätaitoja, kuten rakentaa hätämajoitteita, vesistön ja muiden esteiden ylityksiä ja tekee tulen vaativissa olosuhteissa	hyödyntää erilaisia erätaitoja, kuten rakentaa hätämajoitteita, vesistön ja muiden esteiden ylityksiä ja tekee tulen vaativissa olosuhteissa	hyödyntää erilaisia erätaitoja, kuten rakentaa hätämajoitteita, vesistön ja muiden esteiden ylityksiä ja tekee tulen vaativissa olosuhteissa

	liikkuu ja majoittuu ohjeiden mukaan luontoa vahingoittamatta	liikkuu ja majoittuu luonnossa jälkiä jättämättä ja eläimiä häiritsemättä.	liikkuu ja majoittuu luonnossa jälkiä jättämättä ja eläimiä häiritsemättä sekä ohjaa asiakkaita vastaavaan toimintaan
	majoittuu maastossa ryhmän mukana vuodenajan ja olosuhteiden vaatimusten mukaisesti	majoittuu maastossa vuodenajan ja olosuhteiden vaatimusten mukaisesti	majoittuu maastossa vuodenajan ja olosuhteiden vaatimusten mukaisesti ja ennakkoon sään vaihtelut
	avustaa erilaisten vaellukselle sopivien erä- ruokien valmistuksessa	valmistaa ohjattuna erilaisia vaellukselle sopivia eräruokia	valmistaa erilaisia vaellukselle sopivia eräruokia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Paikantamisvälineiden käyttäminen	tunnistaa ohjattuna luonnon merkkejä, karttoja ja erilaisen paikantamisvälineiden antamia tietoja	tunnistaa ja tulkitsee ohjeiden mukaan luonnon merkkejä, karttoja ja erilaisten paikantamisvälineiden antamia tietoja	tunnistaa ja tulkitsee luonnon merkkejä, karttoja ja erilaisten paikantamisvälineiden antamia tietoja
Ravinnon saannin varmistaminen	ottaa huomioon ravinnontarpeeseen vaikuttavat perusasiat vaeltamisen aikana	ottaa huomioon ravinnontarpeeseen vaikuttavat keskeiset asiat vaeltamisen aikana	ottaa huomioon ravinnontarpeeseen vaikuttavat keskeiset asiat monipuolisesti vaeltamisen aikana
	omaa valmiudet hyödyntää joitain luonnosta saatavia ravinnon lähteitä vaelluksen aikana	omaa valmiudet hyödyntää luonnosta saatavia ravinnon lähteitä	omaa valmiudet hyödyntää luonnosta saatavia ravinnon lähteitä monipuolisesti
Vaelluksen aikaisten turvallisuusriskien välttäminen	ennakoi yleisimpiä vaeltamisen aikaisia ongelmatilanteita sekä tunnistaa olosuhteista, rasituksesta ja vaelluksen kestosta johtuvia riskitekijöitä sekä vahingon sattuessa auttaa asiakasta (EA II-ensiaputaidot)	ennakoi vaeltamisen aikaisia ongelmatilanteita ja niiden ratkaisukeinoja sekä tunnistaa olosuhteista, rasituksesta ja vaelluksen kestosta johtuvia riskitekijöitä ja keinoja niiden välttämiseksi sekä vahingon sattuessa auttaa asiakasta (EA II-ensiaputaidot)	ennakoi monipuolisesti vaeltamisen aikaisia ongelmatilanteita ja niiden ratkaisukeinoja sekä ottaa työssään huomioon olosuhteista, rasituksesta ja vaelluksen kestosta johtuvia riskitekijöitä ja oma-aloitteisesti esittää keinoja niiden välttämiseksi sekä vahingon sattuessa auttaa asiakasta (EA II-ensiaputaidot)
Kustannustehokkuuden huomioon ottaminen	laskee ohjattuna vaelluksen kustannusrakennetta ja oman toimintansa mahdollisia vaikutuksia taloudelliseen kannattavuuteen	laskee vaelluksen kustannusrakenteen ja oman toimintansa vaikutuksen taloudelliseen kannattavuuteen.	laskee vaelluksen kustannusrakenteen ja oman toimintansa vaikutuksen taloudelliseen kannattavuuteen ja tuo esille ratkaisuvaihtoehtoja
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii vaelluksella annettujen ohjeiden mukaisesti ja kysyy tarvittaessa ohjeita	toimii oppimishaluisesti, kertoo ongelmatilanteista ja noudattaa annettuja ohjeita	omaksuu uusia menetelmiä, suhtautuu rakentavan kriittisesti erilaisten asiakasryhmien ongelmiin, tekee esityksiä ongelmatilanteissa ja noudattaa annettuja ohjeita
Vuorovaikutus ja yhteistyö	kuuntelee asiakasta ja ottaa huomioon saamansa viestit, toimii yhteistyössä työryhmän ja asiakasryhmän kanssa	kuuntelee asiakasta ja ottaa huomioon saamansa viestit, toimii rakentavassa yhteistyössä erilaisten asiakasryhmien kanssa ja on työryhmässä aktiivisena jäsenenä	kuuntelee asiakasta ja vastaa saamaansa palautteeseen, toimii rakentavassa yhteistyössä asiakasryhmien kanssa ja on työryhmässä aktiivisena jäsenenä.
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää asiakkaita avustamaan ohjattuna ergonomisesti oikeita työskentelytapoja ja noudattaa terveys- ja turvallisuusohjeita.	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja, avustaa asiakkaita ja työskentelee terveys- ja turvallisuusohjeita noudattaen.	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja oma-toimisesti, avustaa asiakkaita ja työskentelee terveys- ja turvallisuusohjeita noudattaen ja toimii niiden mukaisesti ylläpitävissäkin tilanteissa

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Hyvinvoinnin tuottaminen eläinten avulla 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä alan yrityksessä, laitoksessa tai järjestön tehtävissä palvelamalla ja avustamalla asiakkaita eläinten kanssa toimittaessa. Hän osoittaa ammattitaitonsa myös eläinten päivittäisessä hoidossa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä. Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpaikassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Avustaa asiakkaita eläinten parissa toimittaessa ja huolehtii eläinten päivittäisestä hyvinvoinnista.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Asiakkaan ohjaamisen suunnitteleminen ja asiakkaan kanssa työskenteleminen	suunnittelee ohjatusti tai yhdessä ryhmän kanssa toimintatuokioita asiakasryhmille eläinten kanssa toimimiseen	suunnittelee yhdessä ryhmän kanssa toimintatuokioita asiakasryhmille eläinten kanssa toimimiseen	suunnittelee itsenäisesti toimintatuokioita asiakasryhmille eläinten kanssa toimimiseen
	toimii ohjatusti avustajana erilaisissa tilanteissa erilaisten asiakkaiden kanssa ja ottaa huomioon eläinten käyttäytymisen työturvallisuustekijänä	toimii ohjeet saatuaan avustajana erilaisissa tilanteissa erilaisten asiakasryhmien kanssa ja ottaa huomioon turvallisuuteen liittyviä erityistarpeita eläinten kanssa työskennellessä	toimii luontevasti ryhmän aktiivisena avustajana erilaisissa tilanteissa erilaisten asiakasryhmien kanssa ja ennakoii ja välttää riskejä eläinten kanssa työskennellessä ja ohjaa asiakkaita käsittelemään eläimiä luontevasti
	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja kehittää omaa toimintaansa niiden saavuttamiseksi
Eläinten hoitaminen ja käsitteleminen	suunnittelee omat tehtävänsä ja ajankäyttönsä työpäiväksi	suunnittelee omat tehtävänsä ja ajankäyttönsä viikon ajalle	suunnittelee toimintaa tietylle ajanjaksolle sekä siihen omat tehtävänsä ja ajankäyttönsä
	työskentelee vastuuntuntoisesti	työskentelee sitoutuneesti omaa työtään arvostaen	työskentelee sitoutuneesti ja aloitteellisesti omaa työtään arvostaen
	suoriutuu päivittäisistä eläintenhoitotoista.	tekee eläinten hoitotyöt suunnitelmallisesti	tekee eläinten hoitotyöt sujuvasti, joutuisasti ja omatoimisesti
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Palvelun valmistelu ja asiakkaiden kanssa toimiminen	avustaa ohjattuna eläinten kanssa toimimisessa palveluiden valmistelussa toteutuksessa ja purkamisessa	avustaa ohjeiden mukaan eläinten kanssa toimimisessa palvelutilanteiden toteutuksessa, valmistelussa ja purkamisessa	avustaa eläinten kanssa toimimisessa palvelutilanteiden toteutuksessa, valmistelussa ja purkamisessa
	kertoo ohjeiden mukaan eläimistä ja ohjaa asiakkaita niiden kanssa toimimisessa	kertoo eläimistä ja ohjaa asiakkaita niiden kanssa toimimisessa	kertoo oma-aloitteisesti eläimistä ja niiden tavoista sekä ohjaa asiakkaita eläinten kanssa toimimisessa
	toimii turvallisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla eläinten kanssa.	toimii turvallisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla eläinten kanssa.	toimii turvallisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla eläinten kanssa.
	noudattaa ohjeita kertoessaan eläinten vaikutuksesta asiakkaan hyvinvointiin	kertoo eläinten vaikutuksesta asiakkaan hyvinvointiin	kertoo ja ideoi oma-aloitteisesti eläinten vaikutuksia asiakkaiden hyvinvointiin
Toimiminen eläinten kanssa ja eläinten hoitaminen	avustaa ohjattuna päivittäisessä eläinten ruokinnassa ja hoidossa, annostelee ohjattuna eläinten ravinnon	avustaa päivittäisessä eläinten ruokinnassa ja hoidossa sekä annostelee ohjattuna eläinten ravinnon	hoitaa ja ruokkii eläimiä päivittäin itsenäisesti ohjeiden mukaan
	seuraa ohjattuna eläinten kuntoa ja hyvinvointia ja kertoo tilanteesta	seuraa eläinten ja niiden elinympäristön kuntoa ja ilmoittaa vastuulliselle hoitajalle tapahtumista	seuraa eläinten kuntoa ja hyvinvointia, tunnistaa poikkeavuudet ja ilmoittaa vastuulliselle hoitajalle tapahtumista
	avustaa ohjattuna eläinten valmennuksessa ja koulutuksessa	avustaa eläinten valmennuksessa ja koulutuksessa	avustaa eläinten valmennuksessa ja koulutuksessa ja ottaa myös itse vastuuta eläimen tai eläinryhmän kouluttamisesta

Eläinten hoidon ja ympäristönhoidon työvälineiden käyttäminen	käyttää ohjattuna eläinten päivittäiseen hoitoon liittyviä välineitä	käyttää ohjeet saatuaan eläinten päivittäiseen hoitoon liittyviä välineitä	valitsee välineet ja tekee eläinten päivittäiset hoidot
	tekee ohjattuna päivittäiset ympäristönhoitotyöt	tekee päivittäiset ympäristönhoitotyöt ja huoltotoimenpiteet	tekee oma-aloitteisesti päivittäiset ympäristönhoitotyöt ja huoltotoimenpiteet
Eläinten ja välineiden käyttäminen palvelutilanteissa	käyttää avustajana ohjelmiin tarvittavia apuvälineitä ja turvalaitteita ja neuvoo välineiden käytössä	käyttää ohjattuna ohjelmiin tarvittavia apuvälineitä ja turvalaitteita ja neuvoo välineiden käytössä	käyttää ohjattuna ohjelmiin tarvittavia apuvälineitä ja turvalaitteita ja neuvoo välineiden käytössä
	käsittelee avustajana eläimiä sekä neuvoo asiakkaita eläinten käsittelyssä	käsittelee ohjausta saatuaan eläimiä ja neuvoo asiakkaita eläinten käsittelyssä	käsittelee eläimiä ja neuvoo asiakkaita eläinten käsittelyssä
	noudattaa turvallisuussuunnitelmaa	noudattaa turvallisuussuunnitelmaa.	noudattaa turvallisuussuunnitelmaa.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Eläinten hyvinvoinnin edistäminen	alkuohjauksen jälkeen hyödyntää tietoa eläinten rakenteesta, käyttäytymisestä ja terveyteen liittyvistä asioista sekä lajikohtaisista käyttömahdollisuuksista	hyödyntää tietoa eläinten rakenteesta, käyttäytymisestä ja terveyteen liittyvistä asioista sekä lajikohtaisista käyttömahdollisuuksista	hyödyntää monipuolisesti tietoa eläinten rakenteesta, käyttäytymisestä ja terveyteen liittyvistä asioista sekä lajikohtaisista käyttömahdollisuuksista
	ottaa huomioon ohjausta saatuaan käytössä olevien eläinten ravinnontarpeen ja ruokintatavat	ottaa huomioon käytössä olevien eläinten ravinnontarpeen ja ruokintatavat	ottaa huomioon käytössä olevien eläinten ravinnontarpeen ja ruokintatavat ja osaa soveltaa sitä työssään
	ottaa huomioon ohjausta saatuaan päivittäiset perushoitotoimenpiteet sekä joi-tain valmennus sekä koulutusmenetelmiä	ottaa huomioon ohjeiden mukaan ja kysytyään päivittäiset hoitotoimenpiteet ja valmennus- ja koulutusmenetelmiä	ottaa työssään huomioon päivittäiset hoitotoimenpiteet ja soveltaa monipuolisesti valmennus- ja koulutusmenetelmiä
Lakien, asetusten ja määräysten noudattaminen	noudattaa toimintaa ohjaavia määräyksiä eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista sekä kysyy tarvittaessa neuvoa kokeneemalta	noudattaa toimintaa ohjaavia määräyksiä eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista	noudattaa toimintaa ohjaavia määräyksiä eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista sekä seuraa omatoimisesti määräyksiä muutoksia
Asiakaspalvelutilanteen turvallisuuden ylläpitäminen ja riskien välttäminen	välttää riskejä työssään ja omaa valmiudet tarvittaviin toimenpiteisiin	välttää ja ennakoii riskejä työssään ja omaa valmiudet tarvittaviin toimenpiteisiin	välttää ja ennakoii riskejä työssään ja omaa valmiudet tarvittaviin toimenpiteisiin sekä kehittää työskentelytapojaan turvalisiksi
Yrityksen palveluiden toiminta- ja tuotantoympäristön ja kustannusten laskeminen	laskee ohjattuna merkittävimpiä tuotanto- ja yritystoimintojen kustannusten muodostumista	laskee ja tekee vertailuja merkittävimmistä tuotanto- ja yritystoimintojen kustannusten muodostumiseen vaikuttavista tekijöistä.	laskee ja tekee vertailuja monipuolisesti tuotanto- ja yritystoimintojen kustannusten muodostumiseen vaikuttavista tekijöistä
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii avoimesti ja kysyy ohjeita ongelmatilanteissa	on oppimishaluinen, kertoo eläinten ja asiakkaiden välisistä ongelmatilanteista ja tekee esityksiä niiden ratkaisemiseksi	omaksuu uusia menetelmiä, arvioi eläinten ja asiakkaiden välistä toimintaa ja tekee esityksiä ongelmatilanteissa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	Toimii yhteistyössä eläinten omistajan ja hoitajan kanssa ja ohjattuna asiakkaiden kanssa	toimii yhteistyössä eläinten omistajan ja hoitajan sekä erilaisten asiakkaiden kanssa	toimii tapauskohtaisessa yhteistyössä eläinten omistajan ja hoitajan sekä erilaisten asiakkaiden kanssa
Ammattietiikka	suhtautuu myönteisesti eläimiin ja asiakkaisiin ja huolehtii ohjattuna molempien hyvinvoinnista	suhtautuu myönteisesti eläimiin ja asiakkaisiin ja huolehtii ohjausta saatuaan molempien hyvinvoinnista	suhtautuu myönteisesti eläimiin ja asiakkaisiin ja huolehtii molempien hyvinvoinnista
Terveys, - turvallisuus ja toimintakyky	välttää riskejä eläinten kanssa toimiessaan	tekee tapauskohtaisen riskianalyysin eläinten kanssa toimimisesta ja toimii riskitekijöitä välttäen	tekee tapauskohtaisen riskianalyysin eläinten kanssa toimimisesta, kertoo riskitekijöistä ja korjaa niitä
	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä asiakkailleen.	Noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa huomioon asiakkaat ja työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä ja ohjaa asiakkaita toimimaan turvallisesti.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Metsästys ja riistan käsittely 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä järjestetyllä ja valvotulla metsästysretkellä ja riistanhoitotehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä. Ammattiosaamisen näyttöä voidaan jatkaa toisessa työpajassa/työkohteessa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjän osoittamassa muussa paikassa niin, että osaamisen osoittamisen kattavuus varmistuu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Metsästys, saaliinkäsittely ja riistanhoito

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla riista-alan tai metsästysmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltäviin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsästäminen ja riistan hoidon suunnitteleminen ja toteuttaminen	suunnittelee ja toteuttaa asiantuntijan tai ryhmän kanssa metsästysretken ja riistan hoitoon liittyviä töitä tutuilla alueilla	suunnittelee ja toteuttaa ryhmän tai toisen henkilön kanssa metsästysretken ja riistan hoitoon liittyviä töitä	suunnittelee ja toteuttaa ryhmän tai toisen henkilön kanssa metsästysretken ja riistan hoitoon liittyviä töitä varmaotteisesti
	suunnittelee oman työnsä ohjattuna	suunnittelee oman työnsä ohjeen mukaan	suunnittelee oman työnsä itsenäisesti ja vastuullisesti
	arvioi työn onnistumista ja hankkii tietoa toimintansa kehittämiseksi	arvioi työn onnistumista ja toiminnan kehittämisessä huomioiden asiakaspalautteen	tekee havaintoja työn laadusta ja toimii aktiivisesti saamiensa palautteiden täyttämiseksi
	toimii ohjattuna asetettujen laatu- ja ympäristötavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatu- ja ympäristötavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettuja laatu- ja ympäristötavoitteiden mukaisesti ja on aloitteellinen laadukkaan toiminnan kehittämisessä.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsästäminen	toimii ohjattuna metsästystapahtumassa	toimii ohjeet saatuaan ryhmässä metsästystapahtuman aikana	toimii itsenäisesti metsästystapahtumassa ottaen huomioon maaston muutokset ja riistan käyttäytymisen
	toimii ohjattuna metsästyskulttuurin ja -perinteen mukaisesti ja kertoo osallistujille toimintatavoista	toimii metsästyskulttuurin ja -perinteen mukaisesti ja kertoo osallistujille toimintatavoista	toimii metsästyskulttuurin ja -perinteen mukaisesti ja edistää niitä kertomalla osallistujille toimintatavoista
Riistan hoitaminen	toimii ohjattuna riistanhoidollisissa tehtävissä	tekee annetut riistanhoitotyöt	tekee sovitun alueen riistanhoidolliset tehtävät suunnitelmien mukaisesti
Saaliin käsitteleminen	tekee ohjattuna saaliille perustoimenpiteet maastossa	huoltaa saaliin maastossa	huoltaa itsenäisesti saaliin maastossa
Riistakolmiolaskennan tekeminen	tekee ryhmässä havaintoja riistakolmiolaskentaa varten	tekee riistakolmiolaskentaa ryhmässä	tekee riistakolmiolaskentaa
Metsästysvälineiden käyttäminen ja huoltaminen	käyttää ja huoltaa välineitä valvottuna	käyttää sallittuja aseita ja pyydyksiä ryhmän kanssa ja huoltaa välineensä	käyttää sallittuja aseita ja pyydyksiä sovitulla alueella ja huoltaa välineensä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsästyslain noudattaminen	noudattaa metsästyslakia	noudattaa metsästyslakia sekä ottaa huomioon yle-	noudattaa metsästyslakia sekä ottaa huomioon riistan

		simpien riistaeläinten metsästystä säättävät rajoitukset	metsästyksen sallitut menetelmät ja välineet sekä metsästyksen ajankohdat
Riistaeläimien ja niiden elinympäristön tunnistaminen	tunnistaa yleisimmät riistaeläimet ja niiden elinpaikkoja	tunnistaa yleisimmät riistaeläimet ja niiden elinpaikkoja, yleisimpien riistaeläinten jäljet sekä huolehtii riistaeläinten ravinnon tarpeesta	tunnistaa yleisimmät riistaeläimet ja niiden elinpaikkoja, yleisimpien riistaeläinten jäljet ja jätökset sekä huolehtii riistaeläinten ravinnon tarpeesta monipuolisesti
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	kysyy neuvoa metsästystapahtuman ongelmista ja oppii ohjattuna erilaisista ongelmatilanteista	valitsee ongelmatilanteeseen ohjausta saatuaan ratkaisun erilaisista vaihtoehdoista	esittää ongelmatilanteisiin erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja
Vuorovaikutus ja yhteistyötaidot	toimii ohjattuna vaihtuvissa työryhmissä, työympäristöissä ja vuorovaikutustilanteissa	toimii joustavasti vaihtuvissa työryhmissä, työympäristöissä ja vuorovaikutustilanteissa	ottaa huomioon toiminnoissaan koko ryhmän tarpeita ja toimii aktiivisesti vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	toimii luonnon ehdoilla	toimii luonnon ehdoilla luontoa kunnioittaen	toimii luonnon ehdoilla aktiivisesti luontoa kunnioittaen
Terveys, turvallisuus ja työkyky	huolehtii omasta turvallisuudestaan	huolehtii omasta ja muiden turvallisuudesta ja työergonomian toteutumisesta	toimii aktiivisesti ryhmän jäsenten turvallisuuden ja työergonomian kehittymisen puolesta
	ohjaa ryhmää pukeutumaan asianmukaisesti ja toimimaan turvallisuusmääräyksiä noudattaen metsästysretkillä	ohjaa ryhmää pukeutumaan metsästysretken vaatimalla tavalla sekä huolehtii asiakasryhmän turvallisuudesta	ohjaa ryhmää pukeutumaan metsästysretken vaatimalla tavalla ja huolehtii asiakasryhmän turvallisuudesta sekä toimii tilanneherkästi huomioiden erilaisten asiakkaiden käyttäytymisen metsässä

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan tutkinnon osan **Vaellusratsastuspalvelut 15 osp** ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Näyttö on ratsastusvaellus asiakasryhmälle. Näytön on oltava vähintään kokopäivän kestoinen ratsastusretki asiakasryhmälle (väh. 4hlö). Näyttö sisältää ratsastusvaelluksen/ -retken suunnittelun, toteutuksen, jälkityöt sekä arvioinnin. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toteuttamalla ratsastusvaelluksen asiakasryhmälle. Hän suunnittelee ja valmistee tapahtuman asiakaslähtöisesti sekä turvallisuuden huomioiden. Hän huomio erilaiset asiakkaat eri opastustilanteissa sekä ottaa huomioon erilaiset hevoset. Työ tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaito voidaan todeta vastaamaan ammattitaitovaatimuksia.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Ratsastusretken tai ratsastusvaelluksen suunnittelu ja toteutus asiakasryhmälle

NÄYTTÖYMPÄRISTÖT

Näyttö ympäristönä voi olla luonto- tai hevosmatkailualan yritys ja sen toimintaympäristö. Ammattitaidon voi osoittaa kotimaassa tai ulkomailla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

OSAAMISEN ARVIOINTI			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ratsastusretken suunnittelu	Suunnittelee ryhmän jäsenenä ratsastusretken annettujen ohjeiden mukaisesti.	Suunnittelee retkiä ja aktiviteetteja yksin ja ryhmän jäsenenä ohjeiden mukaisesti.	Suunnittelee erilaisia ratsastusretkiä ja aktiviteetteja yksin ja ryhmän jäsenenä. Huomio itsenäisesti retkiin ja toimintoihin liittyviä asioita.
Ratsastusretken toteutus	Toimii retkillä apuoppaana ohjatusti.	Toimii retkillä oppaana ohjatusti. Huomio asiakkaiden tarpeita.	Valitsee asiakkaille sopivat hevoset ja jakaa hevoset sopivaan järjestykseen lauman huomioiden Ohjaa retken itsenäisesti ottaen huomioon asiakkaiden ja hevosten erilaisuuden. Tiedustelee asiakkaan tarpeita ja toiveita oma-aloitteisesti
Ratsastusretken päättymisen ja loppu työt	loppu työt Tekee tarvittavia jälkitoimia ohjatusti. Ottaa vastaan palautetta.	Tekee tarvittavat jälkitoimet. Ottaa vastaan palautetta.	Tekee jälkitoimet oma-aloitteisesti. Ottaa aktiivisesti vastaan palautetta ja hyödyntäen sitä Arvioi omaa osaamistaan
Oman toiminnan arviointi	Arvio opastettuna oman toiminnan ja työn onnistumista sekä arvioi vahvuuksia ja kehittymistarpeita	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa sekä arvio vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa, perustelee arviotaan sekä vahvuuksia ja mahdollisuuksia
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Hevosten ja asiakkaiden varusteiden ja välineiden hallinta	Valitsee hevosille sopivat ja oikeat varusteet ohjatusti ryhmässä. Opastaa asiakkaita valitsemaan tilanteeseen sopivat varusteet ohjatusti ryhmässä.	Valitsee hevosille sopivat ja oikeat varusteet ohjatusti. Opastaa asiakkaita valitsemaan tilanteeseen sopivat varusteet ohjeiden mukaan.	Valitsee hevosille sopivat ja oikeat varusteet itsenäisesti. Opastaa asiakkaita valitsemaan tilanteeseen sopivat varusteet itsenäisesti.
Hevosen hallinta ja käsittely rekillä ja vaelluksilla	Hallitsee koulutetut hevoset tavanomaisissa tilanteissa. Valitsee ohjatusti asiakkaille sopivat hevoset.	Hallitsee hevoset tavanomaisissa tilanteissa sekä ottaa huomioon niiden laumakäyttäytymisen. Valitsee hevoset asiakkaille ohjeiden mukaan.	Hallitsee hevoset muuttuvissa tilanteissa sekä huomioi niiden laumakäyttäytymisen. Huomio asiakkaiden ja hevosten erilaisuuden, ottaa sen huomioon hevosia valittaessa.
Turvallisuuden huolehtiminen asiakkaiden ja hevosten kanssa	Huolehtii ohjatusti asiakkaiden ja hevosten turvallisuudesta. Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti ryhmässä.	Huolehtii asiakkaiden ja hevosten turvallisuudesta ohjeiden mukaisesti. Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti.	Huolehtii itsenäisesti asiakkaiden ja hevosten turvallisuudesta. Laatii itsenäisesti turvallisuussuunnitelman
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Hevosreittien tuntemus	Suunnittelee ratsastusreittejä ohjatusti ryhmässä.	Suunnittelee ratsastusreittejä ryhmässä ottaen huomioon hevosten ja asiakkaiden erilaisuuden sekä maaston vaihtelevuuden.	Suunnittelee ratsastusreittejä itsenäisesti ottaen huomioon hevosten ja asiakkaiden erilaisuuden sekä maaston vaihtelevuuden.

Vastuullinen retkeily he- vosten kanssa	Toimii ryhmässä ohjatusti kestävän toimintatavan mu- kaisesti sekä ottaen huomi- oon luonnon kantokyvyn. Selvittää ryhmässä ohjatusti vaellusratsastukseen liittyvät lupa menettelyt.	Toimii ryhmässä kestävän toimintatavan mukaisesti sekä ottaen huomioon luon- non kantokyvyn. Selvittää ryhmässä vaellusratsastuk- seen liittyvät lupa menette- lyt.	Toimii itsenäisesti kestävän toimintatavan mukaisesti sekä ottaen huomioon luon- non kantokyvyn. Selvittää it- senäisesti vaellusratsastuk- seen liittyvät lupa menette- lyt.
Tiedon hankinta	Hankkii ohjattuna ryhmässä tietoa asiakaspalvelutilan- teita varten.	Hankkii ryhmässä tietoa asiakaspalvelutilanteita var- ten.	Hankkii itsenäisesti tietoa asiakaspalvelutilanteita var- ten.
Oman toiminnan arviointi	Arvioi ohjattuna omaa toi- mintaansa suunnittelun, sekä toiminnan, että jälkitöi- den osalta	Arvioi omaa toimintaansa suunnittelun, sekä toimin- nan, että jälkitöiden osalta Arvioi omaa toimintaansa ryhmänjäsenenä	Arvioi omaa toimintaansa ja osaamistaan suunnittelun, toiminnan ja asiakaspalaut- teen perusteella Pyrkii kehit- tymään yksilönä ja ryhmän- jäsenenä, kerää palautetta eri tahoilta
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelman- ratkaisu	Suunnittelee ohjatusti pieni- muotoisia aktiviteetteja	Suunnittelee ja toteuttaa erilaisia retkiä ja aktiviteet- teja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin	Suunnittelee ja toteuttaa eri- laisia retkiä ja aktiviteetteja muuttuvissa tilanteissa jous- tavasti ja johdonmukaisesti. Seuraa aktiivisesti alansa kehitystä ja muutoksia, inno- voi uusia tuotteita
Vuorovaikutus ja yhteistyö	Viestii tavanomaisissa tilan- teissa asiallisesti ja hyvien käytöstapojen mukaisesti palvellessaan asiakkaita Te- kee työryhmän mukana yh- teistyötä työpaikassaan mui- den tahojen kanssa	Viestii asiallisesti, tilanteen huomioiden ja hyvien käy- töstapojen mukaisesti pal- vellessaan asiakkaita Te- kee itsenäisesti yhteistyötä työpaikassaan muiden ta- hojen kanssa	Viestii erilaisissa tilanteissa asiallisesti, tilanteen huomi- oiden ja hyvien käytöstapo- jen mukaisesti Palvelles- saan asiakkaita tekee oma- aloitteisesti ja aktiivisesti yh- teistyötä työ- paikassa ja toi- mintaympäristön muiden ta- hojen kanssa
Terveys, turvallisuus ja toi- mintakyky	Toimii ohjattuna oman, työ- yhteisön ja asiakkaiden tur- vallisuuden varmistamiseksi turvallisuussuunnitelman mu- kaisesti	Toimii ohjeen mukaan oman, työyhteisön ja asiak- kaiden turvallisuuden var- mistamiseksi turvallisuus- suunnitelman mukaisesti.	Toimii itsenäisesti oman, työyhteisön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi turvallisuussuunnitelman mukaisesti
Ammattietiikka	Noudattaa vaitiolovelvolli- suutta Toimii hyvien käyttä- ytymistapojen mukaisesti Noudattaa sovittuja työ- ai- koja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista Toimii kestä- vän toimintatavan mukaisesti	Noudattaa vaitiolovelvolli- suutta Toimii hyvien käyt- täytymistapojen mukaisesti Noudattaa sovittuja työ- aikoja sekä sopii tarvitta- essa poikkeamista Toimii kestävän toimintatavan mu- kaisesti	Noudattaa vaitiolovelvolli- suutta Toimii hyvien käyttä- ytymistapojen ja muuttuvien tilanteiden vaatimusten mu- kaisesti Noudattaa sovittuja työ- aikoja sekä sopii tarvit- taessa poikkeamista yrityk- sen toimintatavan mukai- sesti Toimii kestävän toimin- tatavan mukaisesti

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Matkailualan perustutkinnon **Metsästys- ja kalastusmatkailupalvelut 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Metsästys tai kalastusretken suunnittelu ja toteutus

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Metsästys- ja kalastusmatkailuyritykset

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päyttävät:

- (x) Alan opettaja(t)
- () Työelämän edustajat
- (X) em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsästys – ja kalastusmatkailupalvelujen suunnittelu	Suunnittelee ryhmän jäsenenä erilaisia retkiä ja aktiviteettejä annettujen ohjeiden mukaisesti ohjattuna	Suunnittelee retkiä ja aktiviteettejä yksin ja ryhmänjäsenenä ohjeiden mukaisesti.	Suunnittelee erilaisia retkiä ja aktiviteettejä yksin ja ryhmän jäsenenä. Huomioi omatoimisesti etukäteen retkiin ja toimintoihin sisältyviä muutoksia.
Metsästys- ja kalastusmatkailupalvelujen toteuttaminen	Toimii retkillä ja tapahtumissa työparin kanssa, ohjattuna.	Toimii retkillä ja aktiviteeteissa asiakaslähtöisesti huomioiden asiakasturvallisuuden ja viihtyvyyden koko tapahtuman ajan.	Toimii retkillä vastuullisesti ja asiakaslähtöisesti huomioiden asiakasturvallisuuden ja viihtyvyyden koko tapahtuman ajan. Tekee tapahtuman aikana tarvittaessa muutoksia
Retken tai aktiviteetin päättäminen ja asiakasyytyväisyyden varmistaminen	Tekee tarvittavia jälkitoimia ohjatusti.	Tekee tarvittavat jälkitoimet.	Tekee jälkitoimet omaaloitteisesti.
	Ottaa vastaan palautetta.	Ottaa vastaan palautetta.	Ottaa aktiivisesti vastaan palautetta ja hyödyntäen sitä arvioi omaa osaamistaan ja palvelun kehittämistarpeita
Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen	Arvioi opastettuna oman toiminnan ja työn onnistumista sekä arvioi vahvuuksia ja kehittämistarpeita.	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa sekä arvioi vahvuuksia ja mahdollisuuksia.	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa, perustelee arviotaan sekä vahvuuksia ja mahdollisuuksia.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien valinta	Hallitsee oikeat toimintamallit ja työmenetelmät ohjattuna	Hallitsee oikeat toimintamallit ja työmenetelmät yksin ja ryhmän jäsenenä	Hallitsee oikeat toimintamallit ja työmenetelmät yksin ja ryhmän jäsenenä Huomioi ja ennakoii omatoimisesti työmenetelmien ja toimintamallien muutostarpeita
Varustetarpeiden karvoittaminen ja varusteiden hankinta	Laatii tarvittavista välineistä ja varusteista luettelon ja hankkii ne ohjeiden mukaan.	Suunnittelee ja hankkii erilaisille retkille ja tapahtumille tarvittavat välineet ja varusteet	Suunnittelee ja hankkii välineistöä ja varusteita erilaisten retkien ja tapahtumien tarpeisiin Hankkii aktiivisesti tietoa tapahtuma-alueesta toteutusajankohdan ja asiakasryhmän huomioiden. Huomioi mahdolliset muutostekijät.
Turvallisuudesta huolehtiminen	Huolehtii ohjatusti asiakkaiden turvallisuudesta.	Huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta ohjeiden mukaisesti.	Huolehtii itsenäisesti asiakkaiden turvallisuudesta.
	Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti ryhmässä.	Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti.	Laatii itsenäisesti turvallisuussuunnitelman

Toimintaympäristön mukaisen ja matkailupalvelussa tarvittavien resurssien käyttäminen ja huoltaminen	Toimii opastettuna työssään kustannustietoisesti käytettävissä olevat resurssit tai eläimet huomioiden	Toimii työssään kustannustietoisesti käytettävissä olevat resurssit tai eläimet huomioiden	Toimii työssään ja työympäristössään itsenäisesti, tuloksellisesti ja kustannustietoisesti käytettävissä olevat resurssit tai eläimet huomioiden
	Palvelee asiakkaita myyntihenkisesti muun henkilöstön kanssa tietäen erilaisista kulttuuritaustoista	Palvelee asiakkaita markkinointi- ja myyntihenkisesti ottaen huomioon asiakkaiden kulttuuritaustan	Palvelee asiakkaita markkinoiden ja myyden sekä ottaa huomioon asiakkaiden kulttuuritaustan
	Käsittelee ja käyttää toisen apuna matkailupalvelujen tavanomaisia resursseja	Käsittelee ja käyttää matkailupalvelujen erilaisia resursseja	Käsittelee ja käyttää itsenäisesti matkailupalvelujen erilaisia resursseja
	Varastoi tai huoltaa resurssit ja tarvittaessa hoitaa eläimet tuuissa tilanteissa.	Varastoi tai huoltaa resurssit ja tarvittaessa hoitaa eläimet ohjeiden mukaan.	Varastoi tai huoltaa resurssit ja tarvittaessa hoitaa eläimet oma-aloitteisesti ja itsenäisesti ja tekee ehdotuksia resurssien varastoinnin kehittämiseksi.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Erilaisten metsästys- ja kalastusmatkailupalvelujen ja toimintaympäristöjen vertailu	Huomioi omassa työssään ohjattuna erilaisten metsästys- ja kalastusmatkailupalveluiden toiminta- ja palvelutapoja sekä erilaisia toimintaympäristöjä	Huomioi omassa työssään erilaisten metsästys- ja kalastusmatkailupalveluiden toiminta- ja palvelutapoja sekä erilaisia toimintaympäristöjä	Huomioi ja osaa vertailla erilaisia toimintaympäristöjä ja erilaisten metsästys- ja kalastusmatkailupalveluiden toiminta- ja palvelutapoja
Erilaisten saalislajien ja niiden pyyntimenetelmien tuntemus	Tuntee erilaiset saalislajit ja niiden pyyntimenetelmät	Tuntee erilaiset saalislajit ja niiden pyyntimenetelmät sekä osaa hyödyntää niitä	Tuntee erilaiset saalislajit ja niiden pyyntimenetelmät sekä osaa hyödyntää niitä omatoimisesti ja ryhmän jäsenenä
Tuotekehitys, markkinointi ja hinnoittelu	Tuntee metsästys- ja kalastusmatkailun tuotekehitystä, markkinointia ja hinnoittelua ja osaa hyödyntää niitä ohjattuna ryhmän jäsenenä	Hallitsee metsästys- ja kalastusmatkailun tuotekehityksen, markkinoinnin ja hinnoittelun ja osaa hyödyntää niitä metsästys- ja kalastusmatkailupalveluiden toteuttamisessa	Hallitsee metsästys- ja kalastusmatkailun tuotekehityksen, markkinoinnin ja hinnoittelun sekä osaa itsenäisesti hyödyntää ja kehittää niitä metsästys- ja kalastusmatkailupalveluiden toteuttamisessa
Metsästys- ja kalastusmatkailun asiakaspalvelu ja opastaminen	Opastaa ja ohjaa asiakkaita ohjattuna apuoppaana suomen kielellä ja tuntee alan sanastoa vierailla kielillä	Opastaa ja ohjaa asiakkaita suomen tai ruotsin kielellä, hoitaa palvelutilanteen toisella kotimaisella kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä, hallitsee alakohtaista sanastoa kahdella vieraalla kielellä	Opastaa ja ohjaa asiakkaita suomen tai ruotsin kielellä, hoitaa palvelutilanteen joustavasti toisella kotimaisella kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä, hallitsee alakohtaisen sanaston kahdella vieraalla kielellä
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Vuorovaikutus ja yhteistyö	Tekee yhteistyötä tavanomaisissa tilanteissa työyhteisössään	Tekee yhteistyötä työyhteisössään ja ymmärtää, mitä laatu merkitsee asiakaspalveluiden tuottamisessa	Toimii yhteistyössä eri tahojen kanssa ja ymmärtää laadun merkityksen ja toimii aktiivisesti sen mukaisesti
	Noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimissaan omassa työyhteisössä	Toimii tilanteen vaatimalla tavalla omassa työyhteisössä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Ilmaisee selkeästi kantansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja Tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	Hallitsee tasoa EA2 vastaavat ensiaputaidot	Hallitsee tasoa EA2 vastaavat ensiaputaidot	Hallitsee tasoa EA2 vastaavat ensiaputaidot

	Huolehtii kannustettuna toiminta- ja työkyvystään	Huolehtii oma-aloitteisesti toiminta- ja työkyvystään	Huolehtii oma-aloitteisesti ja aktiivisesti toiminta- ja työkyvystään.
	Tarvitsee tukea asiakas- ja työturvallisuuden varmistamisessa	Toimii ohjeen mukaan erilaisissa asiakas- ja työturvallisuustilanteissa ja pyytää apua tarvittaessa	Toimii ennakoimattomissa asiakas- ja työturvallisuustilanteissa turvallisuuksuunnitelman mukaisesti ja pyytää apua tarvittaessa
Ammattietiikka	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	Toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	Toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	Toimii hyvien käyttäytymistapojen ja muuttuvien tilanteiden vaatimusten mukaisesti
	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista yrityksen toimintatavan mukaisesti
	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti.	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti.	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon, luonto-ohjaajan osaamisalan **Erä- ja luontomatkailupalvelut 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Ammattiosaamisen näytössä opiskelija suunnittelee ja toteuttaa erä- ja luontomatkailupalvelun asiakkaille.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Erä-tai luontomatkailun ohjelmapalvelun suunnittelu ja toteutus

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Majoitus- ja matkailuyrityksessä tai ohjelmapalveluyrityksissä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys on sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Luonnossa tapahtuvan retken tai aktiviteetin suunnittelu	Suunnittelee ryhmän jäsenenä erilaisia retkiä ja aktiviteetteja annettujen ohjeiden mukaisesti ohjattuna.	Suunnittelee retkiä ja aktiviteetteja yksin ja ryhmän jäsenenä ohjeiden mukaisesti.	Suunnittelee erilaisia retkiä ja aktiviteetteja yksin ja ryhmän jäsenenä. Huomioi omatoimisesti etukäteen retkiin ja toimintoihin sisältyviä muuttujia.
Retkien ja aktiviteettien toteuttaminen	Toimii retkillä ja tapahtumissa työparin kanssa, ohjattuna.	Toimii retkillä ja aktiviteeteissa asiakaslähtöisesti huomioiden asiakasturvallisuuden ja viihtyvyyden koko tapahtuman ajan.	Toimii retkillä vastuullisesti ja asiakaslähtöisesti huomioiden asiakasturvallisuuden ja viihtyvyyden koko tapahtuman ajan. Tekee tapahtuman aikana tarvittaessa muutoksia
Retken tai aktiviteetin päättäminen ja asiakastytyväisyyden varmistaminen	Tekee tarvittavia jälkitoimia ohjatusti. Ottaa vastaan palautetta.	Tekee tarvittavat jälkitoimet. Ottaa vastaan palautetta.	Tekee jälkitoimet oma-aloitteisesti. Ottaa aktiivisesti vastaan palautetta ja hyödyntäen sitä Arvioi omaa osaamistaan
Oman toiminnan arviointi	Arvio opastettuna oman toiminnan ja työn onnistumista sekä arvioi vahvuuksia ja kehittämistarpeita	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa sekä arvio vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen onnistumista toteuttamisen eri vaiheissa, perustelee arviotaan sekä vahvuuksia ja mahdollisuuksia
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Opiskelija		
Työmenetelmän valinta	Valitsee sopivan työmenetelmän ohjatusti	Valitsee sopivan työmenetelmän	Valitsee sopivan työmenetelmän itsenäisesti ja muuttaa menetelmää tilanteiden ja asiakastarpeiden mukaan.
Varustelistan laadinta ja välineiden hankinta	Laatii retkillä tarvittavista välineistä ja varusteista luettelon ohjeiden mukaan.	Suunnittelee ja hankkii erilaisille retkille ja tapahtumille tarvittavat välineet ja varusteet	Suunnittelee ja hankkii välineistöä ja varusteita erilaisten retkien ja tapahtumien tarpeisiin Hankkii aktiivisesti tietoa tapahtuma-alueesta ja mahdollisuuksista. Huomioi mahdolliset muutostekijät.
Turvallisuuden huolehtiminen	Huolehtii ohjatusti asiakkaiden turvallisuudesta. Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti ryhmässä.	Huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta ohjeiden mukaisesti. Laatii turvallisuussuunnitelman ohjeiden mukaisesti.	Huolehtii itsenäisesti asiakkaiden turvallisuudesta. Laatii itsenäisesti turvallisuussuunnitelman

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suomen retkeilyalueet ja muut retkeilykohteet	Tuntee suomen virallisia retkeilykohteita	Tuntee Suomen viralliset retkeilykohteet sekä muita kohteita jotka soveltuvat kyseiseen toimintaan	Tuntee Suomen viralliset retkeilykohteet, sekä tuntee muita kohteita joita voi työssään hyödyntää.
	Suunnittelee retkiä kohteisiin ohjatusti	Suunnittelee retkiä kohteisiin työyhteisön mukana	Suunnittelee retkiä kohteisiin itsenäisesti ja asiakkaan tarpeet huomioiden Kehittää aktiivisesti työtään ja etsii uusia toimintamalleja
Vastuullinen matkailu	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti ohjattuna.	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti ryhmän ja työyhteisön mukana.	Toimii itsenäisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Lupamenettelyt	Noudattaa mahdollisia lupamenettelyitä	Noudattaa mahdollisia lupamenettelyitä	Noudattaa mahdollisia lupamenettelyitä ja toimii niiden mukaan.
Oman toiminnan arviointi	Arvioi ohjattuna omaa toimintaansa suunnittelun, sekä toiminnan, että jälkitöiden osalta	Arvioi omaa toimintaansa suunnittelun, sekä toiminnan, että jälkitöiden osalta	Arvioi omaa toimintaansa ja osaamistaan suunnittelun, toiminnan ja asiakaspalautteen perusteella
		Arvioi omaa toimintaansa ryhmänjäsenenä	Pyrkii kehittymään yksilönä ja ryhmänjäsenenä, kerää palautetta eri tahoilta
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	Suunnittelee ohjatusti pienimuotoisia aktiviteetteja	Suunnittelee ja toteuttaa erilaisia retkiä ja aktiviteetteja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin	Suunnittelee ja toteuttaa erilaisia retkiä ja aktiviteetteja muuttuvissa tilanteissa joustavasti ja johdonmukaisesti.
			Seuraa aktiivisesti alansa kehitystä ja muutoksia, innovoi uusia tuotteita
Vuorovaikutus ja yhteistyö	Viestii tavanomaisissa tilanteissa asiallisesti ja hyvien käytöstapojen mukaisesti palveluksessaan asiakkaita	Viestii asiallisesti, tilanteen huomioiden ja hyvien käytöstapojen mukaisesti palveluksessaan asiakkaita	Viestii erilaisissa tilanteissa asiallisesti, tilanteen huomioiden ja hyvien käytöstapojen mukaisesti
	Tekee työryhmän mukana yhteistyötä työpaikassaan muiden tahojen kanssa	Tekee itsenäisesti yhteistyötä työpaikassaan muiden tahojen kanssa	Palveluksessaan asiakkaita tekee oma-aloitteisesti ja aktiivisesti yhteistyötä työpaikassa ja toimintaympäristön muiden tahojen kanssa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	Toimii ohjattuna oman, työyhteisön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi turvallisuussuunnitelman mukaisesti	Toimii ohjeen mukaan oman, työyhteisön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi turvallisuussuunnitelman mukaisesti	Toimii itsenäisesti oman, työyhteisön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi turvallisuussuunnitelman mukaisesti
Ammattietiikka	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta	Noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	Toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	Toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	Toimii hyvien käyttäytymistapojen ja muuttuvien tilanteiden vaatimusten mukaisesti
	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista	Noudattaa sovittuja työaikoja sekä sopii tarvittaessa poikkeamista yrityksen toimintatavan mukaisesti
	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	Toimii kestävän toimintatavan mukaisesti